

vidi edinca pred spokorjenim zaključkom življenja.

Mladega Pučka je zgrešilo duhovnikovo pisanje, prišel je sam in po kaj — — —?

S fajmoštrom je stopil v župnišče, kjer je čul, kako je očetova zadnja volja, da postane on gospodar na Pučkovi in ga blagoslavlja oče v duhu, če ga ne bo mogel osebno — — —

Debele solze kesanja, hvaležnosti, očitkov in trdih sklepov poboljšanja so trkljale po od večletnega sovraštva razbrzdanem Janžetovem obrazu, ko je čital g. župnik oporoko. Gospod je spravil po prečitaniu testament sprave med očetom in sinom. Opozoril ga je še, da bo najlepše zanj in spodbudno za celo župnijo, če bo spremljal on kot sin koj po zgodnji sv. maši župnika s sv. popotnico k očetu. Stari je ob robu življenske poti in si je pozelel zadnji Božič z Gospodom v srcu.

Janža je ostal po polnoči v farovžu. Pokleknil je po zorni maši k obhajilni mizi, predno je prijel z levico za svetiljko, z desnico za zvonček ter kazal z lučjo in z zvončkanjem pot nebeškemu Detetu, ki se je spustilo to noč nad Dobravo, da je spravilo očeta in sina ter odklokal slednjega od zločina požiga — lastnega doma!

Gospod je govoril iz oči umirajočega očeta in iz srca vrnulega sina pri objemu na božično jutro po več letih in pri zagotovilu s solzami, da je in ostane vez med roditeljem in otrokom sveta in vsajena od Stvarnika!

Kdor to vez trga, ali jo celo raztrga, nosi krivdo sam, ker ne posluša glasu vesti, Boga in Cerkve!

★

Januš Golec:

Hitro osvežen spomin.

V krajih ob Sotli je krilatila v predvojni dobi vse graje vredna razvada nemškutarenja. Moški so si iskali boljšega zaslužka v premogovnikih na Vestfalskem ali po raznih tovarnah na Zg. Štajerskem. Po daljšem ali celo krajšem bivanju v nemški tujini v domovino vrnuli Obsotelčan ni maral prav znati svojega ljubega materinega jezika. Zatekle so se na dom narodne izdajice, ki so trdile smelo, da še sicer razumejo materinščino, a z jezika jim ne gre in ne gre! Domačini so tem uskokom hudo zamerjali preziranje slovenščine. Privoščili so vsakemu, če je bil tu in tam naravnost prisiljen, da je izustil ter se poslužil od matere mu usajene besede.

Med omenjene zatajnice mile slovenske govorice je spadal v časih pred vojno Bohetov Florl iz Kopinje Loke. Čevljarstvo mu je zabil v glavo ter roke domač mojster. Florl se je podal na tuje kot pomočnik. Usidral se je za stalno v večji tovarni čevljarskih izdelkov nekje pri Leobnu na Zg. Štajerskem. Mati je zapustila po smrti njemu in sestri neznažno kočarijico in to je čuval šoštar Florl liki svetinjo ter kot spomin na drago mater. Vsako leto je posecal skoro redno rodno Kopinjo Lo-

ko in bival gotovo dober mesec pod krovom rajne majke.

Sicer ni bil napak po postavi na dolgo potegnjeni Florjan. Nosil se je po gornještajerskem kroju in na zadaj z zelenim trakom obrobjenim klobukom mu je bingljaj prav košat »gamsbart«.

Sorojaki so ga cenili radi ljubezni do doma ter rojstne grude. Ljub jim je bil, saj je dal rad za vino. Vlekli so ga ter se mu rogali radi trditve, da bi bil pozabil med Nemci materni jezik.

Florl je dobro razumel vsa stavljena mu vprašanja, na katera je dajal z vso trdovratnostjo nemške odgovore, ki so bili tolikokrat neprebavni za sicer narodno nezagrizeni Kopinjočane.

Vsak človek ima več ali manj napak in Florl je bil, odkrito povedano: trdovraten nemškutar! Odločno je imel proti sebi ženski spol, s katerim bi se bil rad šalil in najbrž tudi uspešno mešetaril, če bi se bil oprijel domače besede ter pustil za tedne dopusta našemnjeno — nemško spakedranost.

Kakor že povedano, ni mogla iztisniti iz Bohetovega Florjana v Kopinji Loku živa duša niti trohice od matere mu vcepljene govorice. Česar niso mogli doseči sorojaki, je izsilil iz Florla slučaj in o tem bi rad zaupal čitateljem v naslednjem.

— — —

Na spomlad ter jesen delajo svinje po sadovnjakih in tudi, po drugod prav občutno škodo z neprestanim ruvanjem in premetavanjem mehkejše zemlje. Kmet se osigura napram svinjski ruvarski nadlogi na ta način, da ščetince zrinka ali zadrota, da se bomo vsi razumeli. Gotovo je trpinčenje živali, če porineš zaostreno žico svinčetu skozi gornji del rilca in jo na drugem koncu trdo zasučeš. Živali je tako onemogočeno, da bi se urila v prepovedanem premetavanju zemlje in te vrste prisilna zabrana je kmetu več nego prenežna ljubezen do tolikrat preveč drznih rilčarjev.

Lepega jesenskega predpoldne sta drotala svinje ne daleč proč od Kopinje Loke v Brezovi Grabi pri Otorepičevih Mašetekov stric ter domači hlapec. Pri mučeniškem prebadanju rilcev so se drle svinje iz polnih grl, da je bilo čuti obupne klice celo v Kopinjo Loko.

Bohetov Florl se je mudil baš na dopustu, ko mu je buknil na uho svinjski krul ter cvil. Da bi zadostil radovednosti, je vzel pot pod noge in hajdi iz Kopinje Loke v smeri, odkoder ga je dražilo dolgotrajno trpinčenje živali.

Naslonil se je ob Otorepičevo svinjsko ograjo in se zagledal v prizor, ki mu je menda že res bil pobegnili iz mladostnih spominov.

Hlapec Jürek je držal v desnici prav tanko vrv, ki je bila zataktnjena svinčetu za gornjo čeljust, in je vlekel za njo ne z močjo ali s težavo. Svinja je bila oprta z zadnjim delom ob bruno svinjaka, tiščala z vsemi silami ob trdi les, zijala na stečaj, krulila ter cvilila iz polnega grla in zrla z nepopisno prosečim pogledom v Jüreka, ki je grešil radi njene muke le toliko, da je vlekel nemo žival prav lahko za vrvico. Pač pa so zajahali mučenico Mašetekov stric od zadaj. V levici so držali zaostreno

žico in v desnici manjše klešče. Z vso močjo so porivali ter tiščali prašiču skozi rilce žico, jo natezali s kleščami in jo privili na drugem koncu tako, da sta morali zbadati obe konici pri morebitnem poskusu ruvanja žival v zunanji del gornjega rilca. Svine je vpilo, prosilo ter se hudovalo le nad Jürekom, ki je stal spredaj pred gobcem; a je popolnoma pozabilo na glavnega krvnika, ki je vršil od zadaj povsem neovirano drotanje.

Florl je godrnjal ob ograji sam zase v nemščini: »Svinja je ena najbolj zabiti stvari. Če bi bušnila naprej proti hlapcu, kamor jo ta itak vleče, bi zletel brezsrčni drotar na zobe in bi se zabolde usodepolno žico v svoj lastni nos!« Mašetekov stric in Jürek sta si dala ob koncu krvniškega posla opravka z največjo prasico, ki je bila velika ter močna kakor medvedka. Tudi ta se je udala rabljema brez posebnega odpora.

Florl si je hotel ogledati zadnjo žrtev drotanja bolj od blizu. Potegnil se je preko plota, korecal navkreber proti gnojišču, nad katerim so stali svinjski hlevi in sta se kretala oba mučitelja, katera je dobro poznal in sta že izpraznila marsikateri kozarec iz njegovega žepa. Florlov prihod ni motil drotarja, da bi bila prenehala ali se sploh zmenila za došleca.

Bohetov Florl se je sedaj lahko uveril iz neposredne bližine, da trpi neumna in največja prasica takorekoč prostovoljno grozno muko počasnega rinkanja. Na glas je pomiloval v nemščini živalsko nespamet, stopil tik k Jüreku, da bi se dotaknil hlapčevega konopca in ugotovil, če resnično ne uganja nasilja. V trenutkih Florlovega predstavljanja pred svinčeta je bilo drotanje pri kraju. Stric so razjahali prasico. Jur ji je snel z gornje čeljusti zanjko in odskočil na stran. Komaj sta bila krvnika svinji izpred oči, je skočila pokoncu in z glasno maščevalnim: buh — buh se je zagnala dolgemu Florlu skozi radi radovednosti nazkoračene noge; Bohetov Florjan je bil sicer dolgokrak, a vendar prekratkih nog za res visoko svinjo. Pri sunku med nogami je obsedel ritanski na svinjskem hrbtu. Prasica je buhnila pod hlevom preko gnoja in odložila človeško breme z glasnim štrbunkom v gnojnico, ki se je nabirala pred gnojiščem.

Svinja je že bila davno v zadnjem koncu ograde, ko je polukal iz črne jame Bohetov Florjan, si otrl z obema rokama gnojnico z obraza in zaklel v čisti slovenščini: »Prokleta prasica!«

In v slovenskem jeziku izrečeno proklestvo sta čula prav dobro drotar Mašetekov stric in njegov pomagač Otorepičev Jürek. Pri vsej nezgodi s kopeljo v gnojnični jami še razvozljanje jezika na materino plat! Kar dva udarca usode tik eden za drugim sta bila preveč za sicer potrpežljivega Bohetovega Florjana. Otresel se je za silo smrdečih kapelj, pobral klobuk ter izginil preko plota med krohotom drotarjev, ki sta menila na glas: »Zadrotana prasica mu je vrnila spomin na ljube besede, katere razumejo in se jih poslužujejo Kopinjočani od pamti-veka!«